

DŁUGOŚĆ (93) *sb f*

o jasne.

sg *N* długość (42). ◇ *G* długości (16). ◇ *A* długość (23). ◇ *I* długością (5). ◇ *L* długości (5). ◇ *pl N* długości (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII – XIX w.

1. Rozciągłość w przestrzeni; *longitudo Mącz, Cn; spacium Mącz; proceritas Calep; longinquitas, prolixitas Cn* (59) : Niemać też [ogon] zbytney długości *BierEz R* [2 r.]; *GlabGad N7v; LInea ieft/* długość bez szerokości y miąższości. *GrzepGeom C.*

długość czego (27): *Leop Ex* 25/17, 26/2, 8, *Apoc* 21/16 [2 r.]; długość tego będzie [...] od granice Zachodney aż do granice ku Wschodu łłońcá. *BibRadz Ez* 45/7, *Gen* 6/15, *Ez* 40/49 [2 r.], 41 arg; *RejAp* 183; Zmierzył też długość budowania przed obliczem piętrá *BudBib Ez* 41/15, *Gen* 6/15, 3.Reg 6/2, *Ez* 41/22, *Zach* 2/2; *BudNT Apoc* 21/16 [2 r.]; *KlonŻal A3v marg; LatHar* 292 [2 r.], 297; *WujNT Apoc* 21/16 [2 r.]. *Cf Wyrażenia.*

długość (na) ile (14): *Leop Ex* 25/17, 26/1, 8, *Ez* 42/20, 48/10; *BibRadz I *4 marg, Gen* 6/15, *Ez* 40/29, 41/2; człowiek świecki w tymto żywoćie/ nic inego nienaydzie iedno [...] grob ledwy ná fiedmń łtop długość máiąc. *HistRzym* 122; *BudBib Gen* 6/15, 3.Reg 6/2, *Ez* 41/13, 22.

długość między czym (1): Intervallum, Szerokość álbo długość miedzi palámi. *Mącz* 475a.

W charakterystycznych połączeniach: długość miejsca (2), *placu.*

Wyrażenia: »długość krotka« (1): Acz ono ciáło [*Chrystusa*]/ w máłości/ y w zupełności/ obyczay poczęcia przyrodzonego záchowywáło: bo według Bernárdá ś. byłá tám długość krotka/ łzyrokość wálka/ głębookość rowna. *NiemObr* 144.

mat. »liczba długości«: á potym liczbę szerokości/ małz wieść ná liczbę długości. *GrzepGeom Ev.*

»długość łokcia« (2): *SarnStat* 281 [*idem*] 945 *cf* »długość miary«.

»długość miary« = *mensura longitudinis JanStat* (2): IZby mogłá przydáć łie zdrádá w tkániu łukien/ [...] nietylko w vmnieyłzeniu dobroći/ ále téż w długości y szerokości miary álbo łokciá *SarnStat* 281 [*idem*] 945.

»długość stopy« (1): á gdy [*Pitagoras*] wynálazł práwá/ á iftotną długość łtopy/ łtey dopiero [...] dołzedł miary włzytkiego ciáła *GórnDworz V4v.*

Szeregi: »długość (wielkość), (a, i itp.) szerokość (a. szerza)« = *longitudo et latitudo Vulg, PolAnt* [szyk 27 : 4] (31): Długość kołdry iedney będzie ná trzydzieści łokci/ á łferokość ná cztery. *Leop Ex* 26/8, *Ex* 25/17, 26/1, *Ez* 42/20, 48/10; *BibRadz I* 4 marg, *Gen* 6/15, *Ez* 40/29, 49, 41 arg [2 r.], 41/2; *Spacium. Długość/ álbo łzerokość mieyłcá plácu y czáfu. Mącz* 404c, 475a; *RejAp* 183 [2 r.]; *PVnkt ieft/* który niema żadney długości/ áni łzerokości/ áni miąższości. *GrzepGeom C, C; BudBib Gen* 6/15, 3.Reg 6/2, *Ez* 41/13, *Zach* 2/2; *BudNT Apoc* 21/16; *NiemObr* 144; *KlonŻal A3v marg; O Pánie Iezu Chryłte/* [...] rácz przez łzerokość/ długość/ wielkość/ y rozliczność ran twoich/ náuczyć mię [...] záchowác [...] przykazánie twoie. *LatHar* 297, 292 [2 r.]; *WujNT* 386; *SarnStat* 281, 945.

»długość, (a, i) wysokość (a. na wyższą)« = *altitudo et longitudo PolAnt* [szyk 2 : 2] (4): á długość/ ý wyłokość/ y łferokość iego [*miasta*] iednáko wielkie łą [*et longitudo eius tanta est quanta et latitudo*]

»na długość« = *długo* (4) : Bodayże tá ná długość/ rádość pánowálá *PaxLiz* D2; Stáráymy fię vprzeymie/ byfmy vflúżyli/ Zá czym w łafce W. M. ná długość plúżyli. *PaxLiz* E2v, B4v. Cf »długość dni«.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (5) : Longinquitas, Dálekość/ Długość. *Mącz* 197b; Prolixitas, Długość. *Mącz* 186c, 197b; Longitudo – Długość *Calep* 612b, 858a.

Synonim: 1. *dalekość*.

Cf **DŁUŻA**, [**DŁUŻYNIA**]

KCh